

Szkolenia OSKKO

dla kadry kierowniczej oświaty

DYREKTOR vs NAUCZYCIEL **(czego możemy wymagać od nauczyciela?)**

Izabela Leśniewska
Ryszard Sikora

<http://www.oskko.edu.pl/szkolenia/>

OGÓLNOPOLSKIE
STOWARZYSZENIE
KADRY
KIEROWNICZEJ
OŚWIATY

- ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) – (UPO)
- ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327) – (UoSO)
- ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762) – (KN)
- ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 i 1700) – (Kp)

Inne ustawy:

- Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. - Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm. – (k.k.)
- Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. - Dz. U. z 2021 r. poz. 534 – (k.p.k.)
- Kodeks wykroczeń z dnia 20 maja 1971 r. - Dz. U. 2019 r. poz. 821 ze zm. – (k.w.)
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 r. - Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 - (k.r.o.)
- Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. - (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360) – (k.c.)

- Kodeks postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r.- Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm. – dalej k.p.c.
- o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z dnia 9 czerwca 2022 r. (Dz. U. z 2022 poz. 1700)
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. - Dz. U. z 2021 r. poz. 1249.
- o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. - Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.
- o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. - Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.

rozporządzenia MEN - wybór

- Akty prawa miejscowego - uchwały organu prowadzącego - rady gminy, rady powiatu, sejmiku województwa
- Akty prawa szkolnego:
 - statut szkoły,
 - regulamin działalności rady pedagogicznej,
 - regulamin pracy,
 - program wychowawczo-profilaktyczny,
 - program realizacji doradztwa zawodowego,
 - uchwały rady pedagogicznej,
 - zarządzenia dyrektora szkoły,
 - procedury i instrukcje.

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka.

Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje **uniwersalne zasady etyki**.

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o **zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności**.

Preambuła ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

UPO Art. 1 System oświaty zapewnia w szczególności:

- 1) **realizację prawa (...)** do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do **wychowania i opieki, (...)**;
- 2) **wspomaganie** przez szkołę wychowawczej roli rodziny;
- 5) **dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;**
- 7) **opiekę** nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwianie realizowania **zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania** oraz zajęć rewalidacyjnych;
- 8) **opiekę** nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania **indywidualnych programów nauczania** oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie;
- 12) **kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych**, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 13) **upowszechnianie** wśród dzieci i młodzieży **wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;**
- 14) **utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków** nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach;
- 15) **upowszechnianie** wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej;
- 18) **kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;**
- 20) **warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów** przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;
- 21) **upowszechnianie (...) wiedzy o bezpieczeństwie** oraz **kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych;**
- 22) **kształtowanie u uczniów umiejętności sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;**

Nauczyciel - pracownik

KP Art. 22.

§ 1. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

***PYTANIE:** Zakres obowiązków – konieczny?
Czy zmieniając pracownikowi stanowisko
pracy dajemy nowy zakres obowiązków?*

Nauczyciel - pracownik

KP Art. 100. § 1. Pracownik jest obowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa lub umową o pracę.

***PYTANIE:** Nauczyciel dostał polecenie pracy w komisji inwentaryzacyjnej – spis z natury. Czy ma prawo odmówić?*

Nauczyciel - pracownik

KP Art. 100. § 2. Pracownik jest obowiązany w szczególności:

- 1) przestrzegać czasu pracy ustalonego w zakładzie pracy,
- 2) przestrzegać regulaminu pracy i ustalonego w zakładzie pracy porządku,
- 3) przestrzegać przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów przeciwpożarowych,
- 4) dbać o dobro zakładu pracy, chronić jego mienie oraz zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę,
- 5) przestrzegać tajemnicy określonej w odrębnych przepisach,
- 6) przestrzegać w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego

Czas pracy nauczyciela

KP Art. 128. § 1. Czasem pracy jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy.

KN Art. 42. 1. Czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień.

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 42. 2. W ramach czasu pracy, o którym mowa w ust. 1, oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować:

- 1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w wymiarze określonym w ust. 3 lub ustalonym na podstawie ust. 4a albo ust. 7;
(pensum)

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 42. 2

- 2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów;

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 42. 2

- 3) zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

Czas pracy nauczyciela

Art. 42. 2b. W ramach:

- 1) zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nauczyciel jest obowiązany uczestniczyć w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego;
- 2) innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel jest obowiązany uczestniczyć w przeprowadzaniu odpowiednio: sprawdzianu w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, egzaminu w ostatnim roku nauki w gimnazjum, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu maturalnego - z wyjątkiem części ustnej.

Czas pracy nauczyciela

Art. 42

2f. W ramach zajęć i czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel jest obowiązany do dostępności w szkole w wymiarze 1 godziny tygodniowo, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć - w wymiarze 1 godziny w ciągu 2 tygodni, w trakcie której, odpowiednio do potrzeb, prowadzi konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców.

***PYTANIE:** W jaki sposób nauczyciele rozliczają realizację tych zajęć?*

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 42c.

1. **Nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy.** Nauczycielom dokształcającym się, wykonującym inne ważne społecznie zadania lub - jeżeli to wynika z organizacji pracy w szkole - dyrektor szkoły może ustalić czterodniowy tydzień pracy.
2. W szkołach, w których praca odbywa się we wszystkie dni tygodnia, nauczyciel korzysta co najmniej raz na dwa tygodnie z dwu kolejnych dni wolnych od pracy, z których jeden musi przypadać w niedzielę. Nie dotyczy to nauczyciela pracującego w systemie kształcenia zaocznego.

***PYTANIE:** Podczas układania planu okazało się, że pełnozatrudniony fizyk musi mieć zajęcia rozłożone tylko na 4 dni, bo tak jest najkorzystniej dla uczniów. Czy można zostawić taki podział?*

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 42c.

3. Za zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze, wykonywane w dniu wolnym od pracy, nauczyciel otrzymuje inny dzień wolny od pracy.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach zamiast dnia wolnego nauczyciel otrzymuje odrębne wynagrodzenie, w wysokości ustalonej w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 5.

4. Za pracę w święto, przypadające poza dwoma dniami w tygodniu wolnymi od pracy, nauczyciel otrzymuje inny dzień wolny od pracy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zamiast dnia wolnego nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3, ze 100% dodatkiem.

Czas pracy nauczyciela

Art. 35. 1. W szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 35.

2. Przez godzinę ponadwymiarową rozumie się **przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć** dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych **powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin** zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 35.

2a. Przez godzinę doraźnego zastępstwa rozumie się **przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych**, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, której realizacja następuje **w zastępstwie nieobecnego nauczyciela**.

Czas pracy nauczyciela

KN Art. 35.

4. Kobiecie w ciąży lub osobie wychowującej dziecko do lat 4 **nie przydziela się** pracy w godzinach ponadwymiarowych bez ich zgody.

Urlop nauczyciela

KN Art. 64. 1. Nauczycielowi zatrudnionemu w szkole, w której w organizacji pracy przewidziano ferie letnie i zimowe, przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii i w czasie ich trwania.

2. **Nauczyciel**, o którym mowa w ust. 1, **może być zobowiązany przez dyrektora** do wykonywania w czasie tych ferii następujących czynności:

- 1) przeprowadzania egzaminów;
- 2) prac związanych z zakończeniem roku szkolnego i przygotowaniem nowego roku szkolnego;
- 3) opracowywania szkolnego zestawu programów oraz uczestniczenia w doskonaleniu zawodowym w określonej formie.

Czynności, o których mowa w pkt 1-3, **nie mogą łącznie zająć nauczycielowi więcej niż 7 dni.**

***PYTANIE:** Podczas ferii zimowych część nauczycieli uczestniczyła w szkoleniu – 1 dzień. Czy to oznacza, że pula tych dni zmniejszyła się do 6?*

Urlop nauczyciela

KN Art. 64. 3. Nauczycielom zatrudnionym w szkołach, w których nie są przewidziane ferie szkolne, przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 35 dni roboczych w czasie ustalonym w planie urlopów.

KP Art. 211. Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem pracownika. W szczególności pracownik jest obowiązany:

- 1) znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, **brać udział w szkoleniu i instruktżu z tego zakresu oraz poddawać się wymaganym egzaminom sprawdzającym,**
- 2) wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych,

KP Art. 211.

- 3) **dbać** o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy,
- 4) stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- 5) poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zaleconym badaniom lekarskim i stosować się do wskazań lekarskich

KP Art. 229 § 3. Okresowe i kontrolne badania lekarskie przeprowadza się w miarę możliwości w godzinach pracy. Za czas niewykonywania pracy w związku z przeprowadzaniem badań pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia, a w razie przejazdu na te badania do innej miejscowości przysługują mu należności na pokrycie kosztów przejazdu według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.

§ 4. Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku.

KN Art. 23

4. Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie mianowania może nastąpić również:

2) w razie nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się nauczyciela na badanie okresowe lub kontrolne, z końcem miesiąca, w którym dyrektor otrzyma o tym informację, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Dyrektor szkoły może skierować nauczyciela mianowanego na badanie okresowe lub kontrolne z własnej inicjatywy w każdym czasie. W przypadku dwukrotnego nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się nauczyciela na badanie ust. 4 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

KP Art. 210.

§ 1. W razie gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom, **pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy**, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego.

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Nauczyciel jako osoba publiczna musi postępować zgodnie z przepisami prawa.

Odpowiedzialność zawsze ponosi się za działanie lub zaniechanie działania, czyli za to, co ktoś robi, albo za to czego nie robi.

Nauczyciel, zgodnie z art. 63 ust. 1 KN podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych (...)

KN, art. 63. 2. Organ prowadzący szkołę i **dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela**, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.

Odpowiedzialność dyscyplinarna

KN Art. 75.

1. Nauczyciele podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6.
2. Za uchybienia przeciwko porządkowi pracy, w rozumieniu art. 108 Kodeksu pracy, wymierza się nauczycielom kary porządkowe zgodnie z Kodeksem pracy.

Odpowiedzialność dyscyplinarna

- Nauczyciele podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej niezależnie od odpowiedzialności karnej
- Kara porządkowa wyklucza karę dyscyplinarną (z wyłączeniem czynu naruszającego prawa i dobro dziecka - art. 75 ust 2a KN)
- Popełnienie czynu naruszającego prawa i dobro dziecka wymaga zawiadomienia rzecznika dyscyplinarnego w ciągu 14 dni roboczych od powzięcia wiadomości o podejrzeniu popełnienia takiego czynu, chyba że okoliczności bezspornie wskazują, że nie doszło do popełnienia takiego czynu (art. 75 ust 2a KN)

Obowiązki nauczyciela

UPO

art. 5. **Nauczyciel** w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych **ma obowiązek** kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

art. 6. **Prawa i obowiązki nauczycieli** przedszkoli, szkół i placówek **określa** ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela z zastrzeż. art. 16.

Obowiązki nauczyciela

KN Art. 6. Nauczyciel obowiązany jest:

- 1) rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, **w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;**
- 2) wspierać każdego ucznia w jego rozwoju;
- 3) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego;
- 4) kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
- 5) dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

Ocena pracy nauczyciela

KN Art. 6. ust. 1

Praca nauczyciela podlega ocenie. Ocena pracy nauczyciela może być dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

Art. 6. ust. 1e

Ocena pracy nauczyciela dotyczy **stopnia realizacji obowiązków** określonych w art. 6 i art. 42 ust. 2 oraz w art. 5 ustawy – Prawo oświatowe **w zakresie wszystkich obszarów działalności szkoły.**

Ocena pracy nauczyciela

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie oceny pracy nauczycieli (Dz. U. poz. 1822)

§ 2. 1. Szczegółowe kryteria oceny pracy nauczyciela dzielą się na:

- 1) obowiązkowe kryteria oceny pracy nauczyciela;
- 2) dodatkowe kryteria oceny pracy nauczyciela.

Ocena pracy nauczyciela

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie oceny pracy nauczycieli (Dz. U. poz. 1822)

§ 2. 2. Obowiązkowe kryteria oceny pracy nauczyciela obejmują:

- 1) **poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć** dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 2) **dbałość o bezpieczne i higieniczne warunki** nauki, wychowania i opieki;
- 3) **znajomość praw dziecka**, w tym praw określonych w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526, z 2000 r. poz. 11 oraz z 2013 r. poz. 677), **ich realizację oraz kierowanie się dobrem ucznia i troską o jego zdrowie z poszanowaniem jego godności osobistej**;
- 4) **wspieranie każdego ucznia**, w tym ucznia niepełnosprawnego, **w jego rozwoju** oraz tworzenie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa ucznia w życiu szkoły oraz środowiska lokalnego;

Ocena pracy nauczyciela

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie oceny pracy nauczycieli (Dz. U. poz. 1822)

§ 2. 2. Obowiązkowe kryteria oceny pracy nauczyciela obejmują:

- 5) **kształtowanie u uczniów szacunku do drugiego człowieka, świadomości posiadanych praw oraz postaw: obywatelskiej, patriotycznej i prospołecznej, w tym przez własny przykład nauczyciela;**
- 6) **współpracę z innymi nauczycielami** w zakresie wynikającym z realizowanych przez szkołę zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zadań statutowych;
- 7) **przestrzeganie przepisów prawa** z zakresu funkcjonowania szkoły oraz wewnętrznych uregulowań obowiązujących w szkole, w której nauczyciel jest zatrudniony;
- 8) **poszerzanie wiedzy i doskonalenie umiejętności** związanych z wykonywaną pracą, w tym w ramach doskonalenia zawodowego;
- 9) **współpracę z rodzicami.**

Obowiązki nauczyciela

UPO Art. 73

3. Osoby biorące udział w zebraniu rady pedagogicznej są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na zebraniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki.

Zadania nauczycieli na podstawie wybranych aktów wykonawczych

Rozporządzenia MEN w sprawie:

- realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego
- oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
- udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach

Nauczyciel - podstawa programowa

Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (...) - **Dz. U. poz. 356 ze zm.**

Działalność edukacyjna szkoły określona jest przez:

- 1) szkolny zestaw programów nauczania
- 2) program wychowawczo-profilaktyczny szkoły

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą spójną całość i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela

Zadaniem szkoły jest łagodne wprowadzenie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków ucznia oraz wdrażanie do samorozwoju. Szkoła zapewnia bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia. Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia

Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych **nauczyciele wykonują również działania opiekuńcze** odpowiednio do istniejących potrzeb.

Nauczyciel - podstawa programowa

KN Art. 12.

2. **Nauczyciel** w realizacji programu nauczania **ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania, jakie uważa za najwłaściwsze** spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne, oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych.

3. Nauczyciel powinien podnosić swoją wiedzę ogólną i zawodową, korzystając z prawa pierwszeństwa do uczestnictwa we wszelkich formach doskonalenia zawodowego na najwyższym poziomie.

Nauczyciel - podstawa programowa

UoSO, Art. 22a.

1. **Nauczyciel** lub zespół nauczycieli **przedstawia dyrektorowi** przedszkola lub szkoły **program** wychowania przedszkolnego lub program nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego na dany etap edukacyjny.

Art. 22aa. Nauczyciel może zdecydować o realizacji programu nauczania:

1) z zastosowaniem podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego lub

2) bez zastosowania podręcznika lub materiałów, o których mowa w pkt 1.

Nauczyciel - ocenianie, klasyfikowanie i promowanie

Ustawa o systemie oświaty - Dz. U z 2020 r. poz. 1327

Rozdz. 3a – Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych

Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych – **Dz. U. z 2019 poz. 373**

Rozdz. 3b - Egzamin ósmoklasisty, egzamin maturalny i egzamin zawodowy

Rozporządzenie MEN z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty - **Dz. U. z 2020 r. poz. 1361**

Rozporządzenie MEiN z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego **Dz. U. poz. 1644**

Nauczyciel - ocenianie, klasyfikowanie i promowanie

UoSO art. 44b ust. 3

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na **rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów** w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

- 1) wymagań określonych w **podstawie programowej kształcenia ogólnego** lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz **wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania**;
- 2) wymagań edukacyjnych wynikających z **realizowanych w szkole programów nauczania** –w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych

Nauczyciel - ocenianie, klasyfikowanie i promowanie

UoSO art. 44b ust. 3

art. 44b ust. 4

- Ocenianie zachowania ucznia polega na **rozpoznawaniu** przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły

Nauczyciel - ocenianie, klasyfikowanie i promowanie

UoSO art. 44h ust. 1 Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych **ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne**, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania - **wychowawca oddziału** po zasięgnięciu **opinii nauczycieli** uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

art. 44h ust.6 Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie KS **ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne**, a w przypadku gdy w szkole lub oddziale jest dodatkowo zatrudniony nauczyciel w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, po zasięgnięciu opinii tego nauczyciela.

Nauczyciel - ocenianie, klasyfikowanie i promowanie

UoSO art. 44b ust. 8 Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego **informuje** uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów
- 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

UoSO art. 44b ust. 9 Wychowawca oddziału na początku każdego roku szkolnego **informuje** uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania
- 2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

Nauczyciel - indywidualizacja pracy i dostosowanie wymagań

UoSO

Art. 44c Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

2. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne (...), do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

§ 2 Rozp. MEN w sprawie oceniania ...

Wymagania dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dla ucznia posiadającego:

- 1)orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego - na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w IPET;
- 2)orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia;
- 3)opinię poradni p-p, w tym specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni p-p, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania;
- 4)nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który jest objęty pomocą p-p w szkole - na podstawie **rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;**
- 5)opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego.

Nauczyciel - respektowanie zapisów statutu szkoły

- szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego
- sposób uzasadniania ustalonej przez nauczyciela jawnej oceny
- sposób udostępniania dokumentacji, o której mowa w ust. 4 (*sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia*) i ust. 5 (*dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego*)
- określenie terminu klasyfikacji śródrocznej
- termin i forma informowania uczniów i jego rodziców o przewidywanych dla ucznia rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania
- termin ustalenia śródrocznych i rocznych (...) ocen z poszczególnych zajęć edukacyjnych i oceny zachowania

Nauczyciel - pomoc psychologiczno – pedagogiczna

Rozp. MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy p-p w publicznych przedszkolach, szkołach/placówkach - Dz. U. z 2020 r. poz.1280

§ 1. Publiczne szkoły (...), udzielają uczniom uczęszczającym do tych przedszkoli, szkół i placówek, ich rodzicom oraz nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej

§ 2. Pomoc (...) udzielana uczniowi (...) polega na **rozpoznawaniu i zaspokajaniu** indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie (...)

§ 4 ust. 2 Pomocy (...) udzielają uczniom **nauczyciele**, (...) w szczególności psycholodzy, pedagogzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni, zwani dalej „specjalistami”

§ 6 ust. 2 W szkole, (...) pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana **w trakcie bieżącej pracy z uczniem** oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie (...) -

§ 6 ust. 9 Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności programu (...), oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu.

Nauczyciel - pomoc psychologiczno – pedagogiczna

Rozp. MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy p-p w publicznych przedszkolach, szkołach/placówkach - Dz. U. z 2020 r. poz.1280

§ 20 ust. 1 - Do zadań nauczycieli, (...) należy w szczególności:

- **rozpoznawanie** indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów
- **określanie** mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów
- **rozpoznawanie** przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki
- **podejmowanie działań** sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania
- **współpraca** z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań

Nauczyciel - pomoc psychologiczno – pedagogiczna

§ 20 ust. 2

- **Nauczyciele, (...), w szkole/placówce prowadzą w szczególności: obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami** mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
 - trudności w uczeniu się, (...)
 - szczególnych uzdolnień
 - wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami –
- Jeżeli **nauczyciel** stwierdzi, że uczeń wymaga objęcia pomocą p-p, to **niezwłocznie udziela uczniowi tej pomocy** w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz informuje o tym (...) - wychowawcę klasy (**ust. 3**)
- **wychowawca klasy** lub dyrektor **informuje** innych nauczycieli, wychowawców grup lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą p-p w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, jeżeli stwierdzi taką potrzebę, **oraz we współpracy z nauczycielami (...)** lub specjalistami **planuje i koordynuje pomoc p-p w ramach zintegrowanych działań nauczycieli, (...) i specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem (ust. 4)**
- **wychowawca klasy (...)** oraz **nauczyciele**, planując udzielanie uczniowi pomocy p-p, współpracują z rodzicami ucznia, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (**ust. 7**)

Nauczyciel - pomoc psychologiczno – pedagogiczna

§ 20 ust. 2

- **N-le (...) i specjaliści udzielający uczniom pomocy p-p wspierają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych ucznia oraz, oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia (ust. 8 i 10)**
- **planując w szkole udzielanie uczniowi pomocy p-p, uwzględnia się wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia, jeżeli uczeń był objęty wcześniej pomocą p-p (ust. 9)**

§ 22

- **Nauczyciele (...) udzielający uczniom pomocy p-p prowadzą dokumentację zgodnie z przepisami.**

Nauczyciel - pomoc psychologiczno – pedagogiczna

§ 20 ust. 2

Nauczyciele w przedszkolu prowadzą w szczególności obserwację pedagogiczną mającą na celu **wczesne rozpoznanie u dziecka dysharmonii rozwojowych i podjęcie wczesnej interwencji**, a w przypadku dzieci realizujących **obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne** - obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna).

Nauczyciel - bezpieczeństwo uczniów

Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach - **Dz. U. z 2020 r. poz. 1604**

§ 2 Dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole lub placówce, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę lub placówkę poza obiektami należącymi do tych jednostek.

§ 2a Nauczyciel uzupełnia rejestr wyjść grupowych; (data, miejsce i godzina wyjścia lub zbiórki uczniów, cel lub program wyjścia, miejsce i godzina powrotu, imiona i nazwiska opiekunów, liczbę uczniów oraz podpisy opiekunów i dyrektora).

§12 Pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia, wietrzy się w czasie każdej przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.

Nauczyciel - bezpieczeństwo uczniów

Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach - **Dz. U. z 2020 r. poz. 1604**

§ 13 i § 30 Niedopuszczalne jest prowadzenie jakichkolwiek zajęć bez nadzoru upoważnionej do tego osoby.

§ 14 Przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela a jeżeli pozwalają na to warunki atmosferyczne, umożliwia się uczniom przebywanie w czasie przerw w zajęciach na świeżym powietrzu.

§ 19 Niedopuszczalne jest prowadzenie zajęć jeżeli pomieszczenie lub inne miejsce, w którym mają być prowadzone zajęcia, lub stan znajdującego się w nim wyposażenia stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa.

Nauczyciel - bezpieczeństwo uczniów

Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach - **Dz. U. z 2020 r. poz. 1604**

§ 32 Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły/placówki liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się, uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać. Kryteria uwzględnia się również przy ustalaniu programu zajęć, imprez i wycieczek

§ 33 Opiekun wycieczki sprawdza stan liczbowy jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego

Nauczyciel - bezpieczeństwo uczniów

Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach - **Dz. U. z 2020 r. poz. 1604**

§ 40 Pracownik szkoły lub placówki, który powziął wiadomość o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy

§ 41 O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców poszkodowanego, pracownika służby BHP, SIP, OP i RR a o wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i ON. W przyp. zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego – zawiadamia dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły/placówki

Obowiązki określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956

art. 9d

1. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskie Karty**” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.
2. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, **oświaty** i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.
3. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 2, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.
4. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Obowiązki określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - *Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956*

art. 12

1. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.
2. Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dziękujemy za Waszą obecność 😊

izabela.lesniewska@oskko.edu.pl

ryszard.sikora@oskko.edu.pl

OGÓLNOPOLSKIE
STOWARZYSZENIE
KADRY
KIEROWNICZEJ
OŚWIATY